Birisine bir balık versen doyar bir defa
Balık tutmasını öğretdoysun ömür boyunca.

tekstil

tekstil işçileri sendikası yayın organı

Sahibi : Rıza GÜVEN
Sorumlu Müdür: Abdullah SERT
Adres : Babıâli C. 19/8
Telf. : 26 85 90

15 Eylül 1970
yıl 3
Sayı : 4

Altmışdört işyerini kapsayacak olan sözleşmelerin hazırlıklarına başladık

Yasal hazırlıklarla birlikte tasarı da tamamlanmak üzere

Sendikamız, İşverenler Sendikası ve işverenlerle 65 işyerini kapsayacak olan toplu iş sözleşmesinin ön hazırlıklarını yapmaya başlamıştır. Geçen sayımızın Ekonomi Sorunları sütununda da belirtildiği gibi, yasal hazırlıkların yanında tasarı da bilimsel olarak ilgili bürolarımız tarafından hazırlanmaktadır. Onbinlerce işçiyi kapsamına alacak olan sözleşmenin, özellikle şu son devalüasyon kararı ve ona bağlı olarak kontrolsüz büyük fiyat sıçramaları dikkate alınarak imzalanabileceği, Sendikamız yetkililerince açıklanmıştır.

Bilindiği gibi, Hükümetin aldığı devalüasyon kararı, önceden de belirttiğimiz gibi fiyaskoyla sonuçlanmış ve paranın dış değeriyle birlikte ve ona paralel olarak iç değeri de düşmüştür. Yani artan fiyatlar nedeniyle paranın satın alma yeteneği önemli ölçüde düşmüş, enflâsyon belirtileri başlamıştır. Hükümetin ve ona yardımcı olan vurguncuların yarattıkları bu temel felsefe ile açılacak olan büyük sözleşme görüşmelerinin çetin geçeceği daha şimdiden ifade edilmektedir. Buna rağmen Sendikamıza bağlı emekçiler haklarının tam olarak alınması için büyük bir dayanışma ve kararlılık halindedirler.

Sendikamız, değerli emekçilerin bu kardeşçe dayanışmalarına layık olan sözleşmeyi imzalamak içi nher türlü hazırlığını yapmış, müzakere gününü beklemeye başlamıştır..

YALANLARA ALDANMAYALIM

Sıkıyönetim 16 Eylül 1970 günü sona ermektedir. Bunu fırsat bilen Türk İşe bağlı sarı sendika özellikle değişen kanuna ilişkin bir takım sunturlu yalanlar savuracak, çeşitli bildiriler yayınlayacaktır.

Tekstil sanayiinin uyanık emekçileri olarak sizlerin böylesi ucuz oyunlara kolay kolay papuç kaptıracağınızı asla sanmıyoruz. Bununla birlikte hatır

(Devamı 4'de)

Aliağa Rafinerisinde Bir Devrimcinin Kanı Akıtıldı

Aliağa Grevi olayların çıkmasından endişe edildiği için fotoğrafta görüldüğü gibi jandarmalar tarafından sarılmıştır.

İzmir'deki Aliağa Rafineri inşaatı işyerinde grev uygulaması yapan Yapı-İş Sendikasının Genel Başkanı Necmettin Giritlioğlu, bilinçsiz bir şoför tarafından öldürülmüştür. Yapılan açıklamaya göre önçeden plânlandığı gibi, Rus teknisyenlerini taşıyan minibüsün şoförü, kısa bir münakaşa sonunda devrimci sendika başkanı Giritlioğlu'nu tabancasiyle öldürmüş ve olayı müteakip de Menemen'e kaçmıştır.

Devamı 4. te

GÖRÜŞ
Rıza Güven

SOSYAL SİGORTA VE EMEKÇİNİN ACI SONU

506 Sayılı Sosyal Sigortalar yasasında 1186 sayılı kanunla yapılan değişiklerden sonra sigortalı emekçilerin yüzü biraz gülmeye başladı. Fakat yasanın aksak tarafları ve uygulamadaki düzen bozukluğu yüzünden emekli emekçilerin ızdırabı devam etmektedir.

931 sayılı yasa'ya göre iki yılda bir tesbit edilmesi öngörülen asgari ücret bölgelere göre 16 ile 19,50 TL arasında değişmektedir. Ortalamasını alırsak Türkiye'de asgari ücretin 18 TL. olduğunu görürüz. Halbuki Sosyal Sigortalar kanunu prime esas en az ücreti günde 12. TL En az emekli aylığını da 360. TL. olarak belirlemiştir

Bilhassa sanayii şehirlerinde 360. TL. aylık ücret insan onuruna yaraşır bir konutta oturma olanağını bile sağlamaz.

Asgari ücret kanunla belirlendiğine göre sosyal sigortalar kanununda prime esas en az ücretin belirlenmesinin, hele hele kanuni asgari ücretin çok altında bir sınıra sokulmasının anlamı yoktur.

Bu olsa olsa işverenlerin prim kaçakçılığı yapmalarına açık kap bırakmaktır. Önemli noktalardan biri de sigortalının prime esas ücreti-

(Devamı 4'te)

Ören Bayan nakış iplik fabrikasında sözleşme imzaladık

Sendikamız çatısı altında örgütlenip yetkileri alınan Ören Bayan Nakış İplik Fabrikasının bundan bir süre önce başlamış olan toplu iş sözleşmesi müzakereleri sonuçlandırılmış ve orada çalışan işçi kardeşlerimiz iyi bir sözleşmeye kavuşturulmuştur.

Taraflar arasında imzalanan toplu iş sözleşmesi ile birinci yıl için 5 TL ücret zammı, 4 TL yemek parası, 10 TL çocuk zam

(Devamı 4. ncü Sayfada)

Zamlar köylülerin büyük protestoları ile karşılanıyor

Binlerce Trakya köylüleri pahalılığı protesto ederlerken

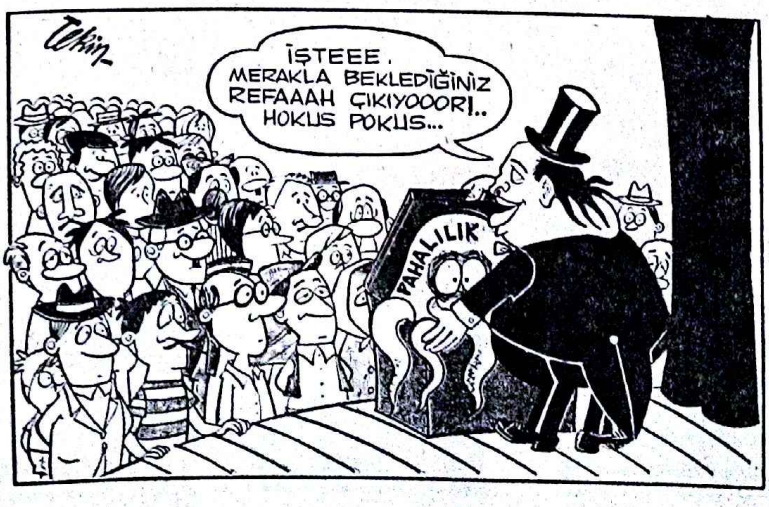

Devalüasyona paralel olarak ve Hükümetin tedbir vaadlerine rağmen gelişen zamlar halk arasında huzursuzlukları çekilmez hale getirmiştir. Gerçekten de köylü halkımız zamları bilinçli bir şekilde protesto etmekte, yürüyüşler, mitingler düzenlemektedir. Bu ara tarım ürünlerinin taban fiyatları da göstermelik bir şekilde arttırılmış ve köylü üretici halkımızın gözleri boyanmak istenmiştir. Köylü halk bu yutturmacayı derhal anlamış ve eylemine başlamıştır. Son olarak Trakya'daki köylüler direniş mitingleri düzenlemiş ve pahalılığı şiddetle protesto etmişlerdir. Köylü halkımızın bilinçli direnişleri emekçiler taarfından da ilgi ve sempati ile izlenmektedir.

TÜYLER ÜRPERTİCİ BİR İTİRAF:

Haymak Fabrikası Hissedarı Hazine Arsasını İşgal Ettiklerini Açıkladı

1 no: lu Sıkıyönetim Mahkemesinde tanık olarak dinlenen Haymak fabrıkası Müdürü ve hissedarı Mehmet Kozan şu ilginç itirafı yapmıştır:

«Biz 8500 dönümlük fabrikanın yanındaki arsayı almak için Hazineye başvurduk. Ancak uzun bir süre bu müracaatımıza cevap verilmedi. Biz de işçilere arsayı işgal ettirerek etrafını telle çevirdik. Bilâhare Kaymakamlık men-i müdaale kararı aldı ve biz de bunun üzerine isgali kaldırdık.»

Bu itiraf üstü zorla ortulmek istenen yüzlerce gerçeğin de anahtarıdır. Toprak ağalığının oluşumu, vurgunculuk, sahtekârlık gibi her türlü adı oyunlar böyle bir itirafla teşhir edilmiş olmaktadır. Devletin elinden zorla arsa almaya kalkışmak ve herhangi bır ışçı eylemini «komünist tahrıki» diye nitelendırmek böylesi vurgunculaın başvurdukları alçakça bıroyundur. Ellerinde n gelse devletın butun mallarına sahip çıkmaktan çekinmeyeçek olan bu kımselerın mücadelelerinin neden ve kımden yana olduğu da böylece kolaylıkla anlaşılmış olmaktadır.

Mahkemede öne sürülen ıddıaya göre de Fabrıkatörün arsayı ışgal emrini dinlemeyen ışçıler, başkaca sebep götserılmeksizin ışten atılmışlardır.

Şimdi sormak gerekir: Acaba suçlu kim???

Sendika Ağası Halil Tunç'u Tanıyalım

Türk sendikacılığını yozlaştırmaya elinden geldiğince çaba harcamış Türk-İş'in genel sekreteri Halil Tunç, Batı'da bir örneğini bulmanın imkânı olmadığı her yönüyle faşist 274 sayılı Sendikalar Kanununun beceriksiz avukatlığını yapmış ve genel başkan Rıza Güven'den yine bu sayıda yayınladığımız yazıyla lâyık olduğu cevabı almıştır.

Neden Halil Tunç ve avanesi tekelci bir kanunu savunurlar? Zira onlar için sendikacılık yağlı bir kuyruk olmuştur. Türk-İŞ'in sendikacılık yutturmacasının iflas ettiğini gören bu beyler, tabandaki emekçilerden korktuklarından ve yağlı kuyruğun kaçacağını anladıklarından; halk ne olursa olsun, vurgunla da olsa her mahallede bir milyoner yaratmak felsefesinde olan Hükümetle el-ele vererek faşist kanunu çıkartmışlardır.

Amaçları, emekci sınıfı sömürmek olan bu beylerin temsilcisi Halil Tunc'un 275 sayılı Yasa'ya göre sözüm ona yaptığı bir arabuluculuk görevi icin Amerikalılardan aldığı binlerce liranın aşağıda ANT dergisinden aynen iktibas ettiğimiz yazıyla hikâyesini sunuyoruz. İste sendika ağası Halil Tunç'un hikâyesi:

Tunç'un marifeti:

Kaldı ki, Türk İş yöneticilerinin «Amerikan beslemesi» olmaları, eğitim programı çerçevesi içinde de kalmamaktadır. İlk defa ANT'ın bu sayıda Türk ışçi sınıfına açıklamakta olduğu bir başka vesika, Türk İş yöneticilerinin kendilerini Amerikalılara dolar karşılığında nasıl sattıklarını bütün cıplaklığıyla ortaya koymaktadır.

Evet, bu utanç vesikasında da göreceğiniz gibi, Türk İş'in jurnalcı genel sekreteri Halil Tunç, Amerikan Hava Kuvvetleri ile Amerikan askeri ışyerlerinde çalışan Türk ışçileri arasındaki bir ihtilafta hakemlık görevini üzerine almış ve Amerikan Hava Kuvvetleri'nden gunde 300, ayda 9000 lira bahşiş alarak ıhtilâfı Türk ışçisinin aleyhine, Amerikalılar lehine karara bağlamıştır.

İhtılaf, Amerıkan Hava Kuvvetleri'nın Türkiyedeki ışyerlerinde çalışan Türk ışçılerının 1952 yılından beri ödenmeyen pazar yevmiyeleri ile ılgılidir. Bilindiği gibi, Türkiye NATO'ya girdıkten sonra memleketimize gelerek çeşitli askeri tesisler kuran Amerikan Hava Kuvvetleri, buralarda çalışan Türk ışçilerine uzun zaman İş Kanunu'nu uygulamamış, nihayet 1957 yılında ıscilerin baskısıyla kanunun uygulanmasına başlanmıştır.

Kanunun uygulanmasına rağmen Amerikalılar, Türk ışçilerinin kanundan doğan bir çok haklarını, bu arada pazar yevmiyelerini ödemekten kaçınmışlardır.

1952 yılından beri ödenmeyen pazar yevmiyeleri ile ilgili ihtilafı karara bağlamak üzere nihayet 1964 Haziran'ında Amerikalıların isteği üzerine bir Uzlaştırma Kurulunda Amerikan Hava Kuvvetleri'ni temsilen bir Amerikan albayı, Türk İş Genel Sekreteri Halil Tunç, tarafsız aracı olarak da Prof. Hicri Fişek yer almışlardır.

Halil Tunç Türk ışçisinin temsilcisi, Hicri Fişek de tarafsız aracı oldukları halde, kararın kendi lehlerine çıkması için hiç bir gayreti esirgemeyen Amerikalılar, her ikisine de günde 300 Lira, yani aylık 9000 lira üzerinden ücret bağlamışlardır. Amerikan Hava Kuvvetleri, bu fedakârlığının karşılığını nihayet görmüş ve haksız şekilde ödenmeyen pazar yevmiyelerinin sadece Aralık 1958 - Mart 1962 taribleri arasındaki kısmının ödenmesi kararlaştırılarak bin-

(Devamı 4'de)

Fikret Büyüktezcan trafik kazasında öldü

YENİ TEKSTİL FABRİKASI İŞYERİ BAŞTEMSILCIMIZ TRAFİK KAZASINDA VEFAT ETTİ

Sendıkamızın Yeni Tekstıl Fabrikasında üç yıldanberi Baştemsilcıliğini yapan ışçilerin çok sevip saydıkları Fikret Büyüktezcan geçen hafta ışınden evine dönerken yolda trafik kazasına uğramış ve derhal vefat etmıştır. 55 yaşında olan temsilcimiz yakında emekliye ayrılmak için hazırlıklarına başlamıştı. Minibüsten indikten sonra karşı tarafa geçmek isteyen Büyüktezcan, büyük bir hızla gelmekte olan gelin arabasının altında kalmış ve feci şekilde can vermiştir. Baştemsilcimizin bu beklenmedik anda bir trafik kazasına kurban gitmesi gerek kendi fabrikasında ve gerek tüm Tekstil topluluğunda büyük bir üzüntü ile karşılanmıştır.

Büyüktezcana Tanrıdan rahmet, ailesie ve ışçi dostlarına bassağlığı dileriz.

Büyüktezcan ebedi yolculuğunda

SARI SENDİKACILIK ALDI YÜRÜDÜ

1317 Sayılı kanun nedeniyle meydana gelen olaylar yuzünden ilân edilen sıkıyönetım süresı dolmak üzeredir. Sıkıyönetimin artık bitmesi gerektıgi her kesçe ifade edılmektedir. Çünkü sıkıyönetımle özellikle fabrıkalara, ışyerlerine huzursuzluk gırmıştır. Sarı sendikalarla ışveren ler Sıkıyönetimi bol bol istismar ederek kendi çıkarlarına hareket etmekte, muhalif ışçiler ışyerlerinden uzaklaştırılmaktadır. Bu arada devrımcı sendikaların örgütlenme eylemlerine karşı durulmakta, ışverenler sarı sendikalara üye kaydettirmektedirler.

Bu arada Türk-İşe bağlı sendıkalar, Türk-İş'in himayelerinde «gösteriş grevleri» yapmaktadırlar. Böylece Türkıyemizde sarı sendikaların icat ettikleri yeni bir grev türü ortaya çıkmıştır. Gerçekte grevle ilgili olmayan bu maksatlı eylemler ışçıyı ve kamuoyunu şartlandırma amacını taşımaktadır. Türk-İşin alayi vâlâ ile yapıp kısa sürede bitirdiği grevler bu gösteriş grev örnekleridir. Böylece grev kamuflajı ile perde arkasında çirkin oyunlar oynanmaktadır.

Mısırlı Triko'da İşçi Günü Düzenlendi

Mısırlı Triko İşçileri Yardımlaşma Sandığı yararına Baştemsilcimiz Vasfi Kap'ın denetim ve gözetimi altında bir eğlence gecesi düzenlenmiştir. Geceyi Ayhan Küçükçetin'in başkanlığında Şükrü İlter, Halide Güneş, Berrin Ercan, Leman Serçan, Armağan Türkmen, Selahattin Özmen ve Naciye Çay göksel düzenlemişlerdir. Eğlenceye katılan ışçiler bu tür eğlencelerin sık sık tekrarlanması temennisinde bulunmuşlar, düzenleme komitesini kutlamışlardır.

İşçi Geçesini düzenleyen temsilciler

İşçi Gecesinde eğlenen emekçiler.

TÜRK-İŞ'İN VE HALİL TUNÇ'UN ÇELİŞKİLERİ

Halil Tunç Milliyet Gazetesinde üç gün süren bir demagoji örneğini vermiştir. Sendikamız ve Bağımsız İşçi Sendikaları Direniş Komitesi Başkanı Rıza Güven'in Halil Tunç'un demagojisini çürüten aşağıdaki yazısı gerçekleri gün ışığına çıkardığı için okunmaya değer.

Rıza GÜVEN
(TEKSTİL İŞÇİLERİ SENDİKASI VE TÜRKİYE BAĞIMSIZ SENDİKALAR DİRENİŞ KOMİTESİ BAŞKANI

Türk-İş Genel Sekreteri bay Halil Tunç'un, olaylara yol açan Sendikalar Kanunu'nu değiştiren 1317 sayılı Yasaya ilişkin olarak kaleme aldığı yazı MİLLİYET'in 24, 25, 26/28/1970 tarihli sayılarında yayınlandı.

Türk-İş'i belirleyen bir polemikle kaleme alınmış bu yazı eksik, yanlış bilgilerle dolu ve kamu oyunu yanıltıcı nitelikte bulunmasaydı gerçekten üzerinde durmayacaktık. Çünkü Türk-İş ve onun adına savunma yapan genel sekreter, şimdiye değin Türk sendikacılığını yozlaştıran eylemleri ve tekelci sendikacılık tutumlarıyla işçi sınıfı önünde zaten mahkûm olmuşlardır.

274 sayılı Sendikalar Yasası'nı değiştiren 1317 sayılı Yasanın özgür sendikacılık, Anayasa hükümleri, milletlerarası sözleşmeler ve diğer kaynaklarla çelişkili, tekelci sendikacılığı öngören hükümlerini, bay Halil Tunç'un düşünceleriyle birlikte aşağıda inceleyeceğiz. Bu incelememiz Türk-İşin olduğu gibi, bay Halil Tunç'un da gerçek niyetlerini ortaya koyacak, kamu oyu bir değer yargısına varabilecektir.

KURULUŞ ŞARTLARI ÇELİŞKİLER VE ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

1317 sayılı Yasa ile getirilen değişikliğe göre,

a — Bir işçi sendikasının Türkiye çapında faaliyet gösterebilmesi için kurulu bulunduğu işkolunda çalışan sigortalı işçilerin en az 1/3'ünü;

b — İşçi federasyonlarının aynı işkolunda mevcut sendikalardan en az 2 sinin bir araya gelmeleri ve o işkolunda çalışan sigortalı işçilerin 1/3 ünü temsil etmeleri geerkir. , ,

c — İşçi konfederasyonları (a) ve (b) fıkralarına göre sendika ve federasyonlardan en az 1/3 ünü ve Türkiye'deki sendikalı işçilerin en az 1/3 ünün üye sıfatiyle bir araya gelmeleri suretiyle kurulur. (mad. 9/2)

Sendikaların, federasyonların ve konfederasyonların kurulma ve yaşama olanağını ortadan kaldıran, tekelci sendikacılığı öngören bu hükmü bay Halil Tunç, Anayasa ile çelişkili bulmamakta; tersine Anayasaya, yargı organlarının kararlarını göstererek uygunluk iddia etmektedir. Yine bay Halil Tunç'a göre sendikaların serbestçe kurulması önlenmemiş, ancak bir sendika Türkiye çapında faaliyette bulunacaksa işkolunda işçilerin 1/3'ünü temsil etmesi şartı aranmıştır. Ve sayın Sekreter, iddialarını haklı gösterebilmek için Anayasa Mahkemesi'nin, Yargıtay'ın kararlarını eksik aktarmış, yanlış yorumlayarak kendine göre sonuçlar çıkarmıştır.

Bay Halil Tunç'un döne dolaşa üzerinde durduğu Anayasa Mahkememizin 1967 tarihli kararında (x) açıkça şöyle denilmiştir:

«... Zaten Anayasamız işçilerin Sendikalar ve sendika birlikleri kurma temel haklarını kullanabilmeleri için bir kanun çıkarılmasını özel surette buyurmamıştır.»

Gerek Anayasamızın 46. maddesi ve gerekse yukarıya aldığımızın Anayasa Mahkemesi kararından çıkan sonuca göre işçilerin sendika kurma hakları temel haktır. Bir hakkın, hak olarak ortaya çıkabilmesi için kullanma olanağının sağlanması gerekir. O halde sendikanın kâğıt üzerinde kurulması değil, faaliyette bulunabilmesi de hakkın kapsamı içindedir. Nitekim Anayasa Mahkememiz «kullanabilmeleri» terimini bu nun için cümlede geçirmiştir. Hukukta kabul edilen temel ilkeye göre de, hakkın, hak olarak görünümü, kullanılmasına bağlıdır. Faaliyet olanağı bulunmayan bir işçi örgütünü, herhalde aklı başında hiçkimse kurmaya kalkışmaz. O halde Anayasamızın 46. maddesinde öngörüldüğü üzere, sendikaların kuruluşunun nedeni olan faaliyette bulunmak, temel hak olduğundan, bu hakkı ortadan kaldırıcı herhangi bir yasal kısıtlama yapılamaz. Bu Anayasa hükmüdür, bu hayat olaylarına uygun mantık gereğidir.

KURNAZLIK ÖRNEĞİ

Bay Halil Tunç, Siyasi partilerden hareketle sendika kurma temel hakkının kaldırılmadığı sonucuna da varıyor. Bu konuda bay Halil Tunç şunları söylüyor:

(Anayasamız, kişi ve toplumaktadır. Örneğin siyasal parma büyük özgürlükler tanımaktadır. Örneğin siyasal parti kurmak serbesttir. Anayasa'nın 56. maddesi «siyasi partiler önceden izin almadan kurulur ve serbestçe faaliyette bulunurlar» demektedir. Buna göre her yurttaş siyasi parti kurmak ve her siyasi partinin kuruluş nedeni olan seçimlere katılmak hakkına sahip bulunmaktadır. Oysa, yasalar, bir siyasi partinin seçime katılabilmesi için en az onbeş ilde teşkilâtlanması ve yine en az onbeş ilde tam aday göstermesi şartını koymuş, aksi taktirde seçimlere katılamıyacağı hükmünü getirmiştir. Bu şart Anayasamızın «siyasi partiler serbestçe faaliyette bulunurlar» hükmüne aykırı mı düşmektedir? Bugüne kadar kimse böyle bir iddia ile ortaya çıkmamıştır.)

Hernekadar siyasi partilerin amaçları 648 sayılı Yasa'nın 1. maddesinde, sendikaların ise 274 sayılı Yasa'nın 14. maddesinde gösterilmiş ve yekdiğerinde farklı bulunmaktaysa da, bay Tunç'un bilgiye dayanmayan açık polemiğini verdiği örnek çürütecek biçimdedir.

Açın 648 sayılı Siyasi Partiler Kanununu, bir partinin kurulması ve örgütlenmesi için şu kadar üyeye sahip olmaı şeklinde bir hüküm göremezsiniz. Siyasi parti kurulur, illerde ve ilçelerde örgütlenir, yani faaliyette bulunur. Bu faaliyeti ile üye kazanmaya, taraftar toplamağa çalışır. Ancak seçime katılabilmesi için Seçim Kanununa göre onbeş ilde teşkilâtlanması ve aday göstermesi gerekli dir.

Değişiklik öncesi, sendikalar için de Siyasi Partiler Kanununa benzer bir düzenleme yapılmıştı. Yani sendika kurulur ve faaliyette bulunurdu. Sendikayı, batılı ölçüde sendika yapan toplu iş sözleşmesi aktedebilmesidir. İşte yürürlükte bulunan 275 sayılı Toplu İş Sözleşmesi, Grev ve Lokavt Yasasına göre bir sendikanın işkolunda toplu iş sözleşmesi yapması için işkolundaki işçilerin % 51'ini, işyerinde sözleşme yapması için işyerinde işçilerin % 51'ini temsil etmesi gerekliyiz. Şimdi bu hükümle sendikanın faaliyeti kısıtlanmamaktı, sadece, toplumun, çalışma düzeninin ve sözleşmenin uyulabilir olması için belli temsil şartı aranmaktadır. Demek oluyor ki siyasi partiler için Seçim Kanunu ne ise, sendikalar için de Toplu İş Sözleşmesi, Grev ve Lokavt Kanunu o olmaktadır.

Şu açıklamamızdan çıkan sonuca göre, faaliyetin tüm olarak engellenmesi ile, bazı işler için bazı şartların yerine getirilmesi farklı şeylerdir. Gerek gerçek, gerekse tüzel kişiler için, bazı işleri yapabilmelerinde bazı şartları yerine getirmelerinin toplumun, ya da kişinin yararı düşünülerek kısıtlanması hukukta uzun-uzun tartışılmış hak teorisine uygundur. Ne varki bir hakkı tamamen ortadan kaldıracak, kullanılmaz hale sokacak kısıtlamanın hukukta yeri yoktur, hele bu hak anayasal temel bir hak olursa... Nitekim Anayasamızın 11. maddesinde bir hakkın özüne dokunulamıyacağı açıkça belli edilmiştir. 1317 sayılı Yasa, bay Tunç'un görüşünün aksine, faaliyet ve kuruluşun birbiri içinde olması nedeniyle Anayasa'nın 46. maddesinde açıkça belli edilen sendikalaşma temel hakkını ortadan kaldırdığından, Anayasaya aykırıdır.

Şimdi siz, siyasi partilerin kurulabilmesi ve faaliyette bulunabilmesi için şu kadar vatandaşın peşinen üye olmasını şart olarak ileri sürün, bakın bakalım vatandaş yaygarayı basacak mı, Anayasaya aykırılık iddiaları ortaya çıkacak mı? Sendikalar hakkındaki de gerek 1317 sayılı Kanun ve gerekse onu savunan bay Halil Tunç, öncelikle binlerce işçi bir araya gelmeli, ondan sonra örgüt faaliyette bulunabilmelidir iddiasındadır. Bilindiği gibi, mantık kuralları, insanın muhayyilesinden çıkmış fantaziler değildir, insanın tabiatla olan ve durmadan tekrarlana gelen münasebetlerinden çıkmış prensip ve kurallardır. Mantık bize göstermektedir ki, her varlık zaman unsuru içinde faaliyette bulunarak gelişir. Bunun gibi, gerçek ya da kişinin gelişebilmesi için faaliyette bulunması mantıkdır. Oysa bay Tunç'un iddiasına göre, faaliyette bulunmaksızın gelişme olduktan sonradır ki faaliyet imkânı tanınacak. Somut bir örnek verelim. Tekstil işkolunda ortalama 150 bin sigortalı işçi olsun. Tekstil işkolunda bir sendikanın Türkiyede faaliyette bulunabilmesi için 50 bin iş çinin peşinen bir araya gelmesi istenmiyor. Bir sendika olmaksızın, faaliyet gösterilmeksizin bu 50 bin işçinin bir araya gelmesi için ancak bir mucize gerekir. İşte bay Halil Tunç, bilim çağında, feza çağında mucizeyi savunmakta, mantık biliminin kurallarını hiç çekinmeyen altüst etmektedir.

Görüldüğü gibi bay Tunç, bilgiye ve gerçeğe dayanmayan bir yazı dizisini hiç çekinmeden kaleme almış, ona polemik niteliği bile kazandırmamıştır.

YARGITAY KARARI İSE...

Bay Halil Tunç, Yargıtay kararlarıyla Türkiye tipi sendikanın ne olduğu belli edilmiştir, demektedir. Yargıtay hiçbir zaman bir sendikanın Türkiyede faaliyette bulunması için belli üyeyi temsil etmesi gerektiği yolunda karar vermemiştir. Ancak kararda belli edilen husus, bir sendikanın Türkiye çapında faaliyette bulunuyor diyebilmesi için, tüzüğünde bunu belli eden hükümlerin yer alması gerekliğidir. Nitekim bir sendika, Türkiye'de faaliyette bulunacak şekilde tüzüğünü düzenler, zaman unsuru içinde, olanaklar bularak örgütlenmesini geliştirir. Aksine bir düşüncenin mantık bilimi ve Anayasa hükmüyle bağdaşabilmesi mümkün değildir. Ne varki bay Tunç, haklı çıkabilmek için Yargıtay kararının anlamını değiştirmekten bile çekinmemiştir. Bir örneğini Batı'da göremiyeceğimiz bir kanunu savunan bay Tunç, sıkı sıkı «Batı»nın adını etmesine rağmen düşünce sistemi olarak şarlıktan kurtulamamıştır.

DİĞER ÇELİŞKİLER

1317 sayılı Kanunla getirilen değişikliğe göre, Türkiye tipi sendika kurulması önlendiği gibi, mahalli nitelikteki sendikaların da yaşama olanakları kaldırılmıştır. 1952'den sonra Türkiye'de sendikaların yaşamasını ve gelişmesini sağlayan etkenlerin başında üyelerden aidatın toplanmasında öngörülen şekilde sistem, yani işveren eliyle aidat tahsil olmuştur. Yeni değişiklik, bu olanağı, işkolu yetkisi kazanmış sendikaya tanımış, bir işyerindeki işçilerin yüzde yüzüne mahalli sendika sahip olsa bile, böyle bir olanaktan yoksun bırakılmıştır. Getirilen aidat tahsil düzeni, tekelci sendikacılığı ortaya koyan açık bir örnektir.

Yine bu ediğer hükme göre, hiçbir formalitesiz karşılaş maksızın üye olan işçi, masraf ve mali külfet getiren noter aracılığıyla sendikadan ayrılabilecektir. Bu yolda sahtecilik önlenmesi edilerek hüküm getirilmişse, bunu önleyecek müeyyideler konulabilirdi. Örneğin istifada yapılacak sahtecilik resmi evrakta sahtecilik suçu sayılabilir, muhakemesi seri şekle bağlanabilirdi. Türk-İş'in amacı kanun zoruyla üye kazanmak ve ayakta kalabilmek olduğuna göre, bu amacı sağlayacak her türlü tedbir de hiç kuşkusuz alınacaktır. Diğer yandan Türk-İş, bay Tunç'un iddiasının aksine, kanun zoruyla ayakta kalmak istemesoydi, aşağıda değindiğimiz REFERANDUM usulünün gerçek savunucusu olurdu.

KANUN DA OKUNMAMIŞ

Bay Halil Tunç 26.8.1970 günü yayınlanan yazı bölümünde «Sendikaların Denetimi» başlığı altında şöyle yazıyor:

«Sendikalar Kanunu değişikliğinin getirdiği bir diğer hükün de sendika yöneticilerinin ücret ve yolluklarının üst sınırının, en çok üyeye sahip konfederasyonca hazırlanacak bir yönetmelikle düzenlenmesidir... Kanun oyuna aksettirilmemiş olmakla beraber, özellikle Türk-İş bünyesi dışındaki sendika yöneticilerinin en büyük tepkisi bu hükme karşı olmuştur»

Kanun değişikliğinde bay Halil Tunç'un ileri sürdüğü gibi sendika yöneticilerinin ücret ve yolluklarının en çok üyesi bulunan konfederasyonca tesbitini öngören bir hüküm bulunmamaktadır. Demek oluyor ki, bay Halil Tunç kanunu okumadan yazısını yazmıştır. Ne varki biz hiçbir konfederasyona bağlı olmadığımızdan açıkça öneriyoruz: Tarafsız bir kurul teşekkül ettirilsin ve sendika yöneticilerinin şimdiye değin almakta oldukları ücretleri ve yolluklar tesbit etsin. Görülecektir ki, en çok ücreti alanlar Türk-İş bünyesi içindeki sendika ağalarıdır. Sendika ağalığının Türk-İş'in eseri olduğuna birazdan de ğineceğiz.

(Devamı 4'te)

Türk - İş ve Halil Tunç'un çelişkileri

TÜRK-İŞ SENDİKACILIK

[illegible] güçlü sendikaların [illegible] ve yaşamasına ak[illegible] bağlı sendikacı karşı [illegible]. Ne varki sendikala[illegible] sarı sendikacılığın kurulmasını Türk-İş'de [illegible] sendika ağaları gayret [illegible]ler.

DISK nereden doğmuştur? Bu konunun en iyi açıklanması bu konuda DISK yöneticileri yapacaktır. Ne varki Disk'in kurulmasını Türk-İş'in bazı ağaları[illegible] yaratttığını belgelemeye hazırım. Grevlerin karşısına çıkarak grev kırıcılığını Türk-İş yapmamış mıdır? Kongre oyunlarıyla, iftira ve tezvirlerle sendikaları parçalayıp, ikinci kuru bağlı Türk-İş yaratmamış mıdır?

Türk-iş, partilerüstü sendikacılık yutturmacasıyla tabanı uyutmaya kalkmış, iktidarın dümen suyunda giderek partilere, özellikle o hâkim sınıfın partisine bol-bol sendikacı transfer etmiştir. Daha dün Türk-İş'in baş kanı emekçi kesime ve halka karşı tutumunun ne olduğu belli bulunan başbakana «Bizi en iyi anlayan sizsiniz» dememiş midir? Bunlar tarih olduysa da, hafızalardan ve belgelerden silinmeniştir. Türk-iş, kısaca belirttiğimiz şu eylemleriyle Türkiye'de güçlü sendikacılığın gelişmesini kesin biçimde engellemiştir.

Güçlü sendikacılık, hiç kuşkusuz, işçilerin, zaman unsuru içinde bilinçlenerek örgütlerine sahip çıkmalarına bağlıdır. Nitekim emekçi kesim bu bilinçlenme içindedir. Aslında sarı sendikacılığı 275 sayılı Yasa'daki toplu iş sözleşmesi yetkisinin kazanılması düzenleyen hükümler büyük ölçüde sağlamıştır. Ne varki Türk-İş bundan habersiz gözüküp, işkolu esasına göre kağıt üzerinde yetki kazandıracak yeni bir usulü Meclis'de Komisyon teklifi olarak kabul ettirmiştir. Ayrı bir yazının konusu olacağından, şimdilik ayrıntısına girmiyoruz 275 sayılı Yasa Değiştirilmesinin bu varkı getirilmesi istendiği sistemle göre istatistiklerin çıkarıldığı bulundurduğu, sigortalı işçilerin dışında binlerce işçinin çalıştığı Türkiyemizde işkolu yetkisi tek yetki olarak tanımakta ve apaçık faşist bir yönetim yaratılmaktadır. Nitekim Türkiye gibi azgelişmiş bir ülkede iş şartları, ücretler kıtlıklara bağlı ücretler bölgeden bölge açık farklılıklar göstermektedir. Aynı şehrin ayrı semtlerinde bile bu farklılık açıktır. Bünyemize uymayan işkolu sözleşmesinden hareketle Türk-İş tek tip bir genel yetkiyi yeterli görmekte ve belirttiğimiz gerçekleri bir yana itmektedir. Çıkarılan sözleşme yetkisi sistemine göre, işçinin iradesi bir tarafa itilmekte, açıkça faşizm savunulmaktadır. Bu mudur Türk-İş'in demokrasi anlayışı? Aslında Türk-İş tabanından kopmuştur ve bunun içindir ki korkuya kapılmıştır.

Eğer güçlü ve demokratik sendikacılık isteniyorsa toplu iş sözleşmesinin yetkisinin kazanılmasında savunulacak tek yol REFARANDUM, yani işçinin oyuna başvurmaktır. Bunu biz de savunduk, Disk de. Türk-İş hiç sözünü etmedi, yanaşmadı. Nitekim 275 sayılı yasa uygulamasında grev oylaması sırasında bu yola başvurulmaktadır ve süratli şekilde de işlemektedir. Türk-İş kanun zoruyla ayakta kalmadığını ileri sürüyorsa kalmak istemediğini belgelemek istiyorsa, tam demokratik yol olan REFARANDUM'u savunsun. Savunamıyacaktır, çünkü işçinin iradesinden, çünkü gerçek demokratik ülkelerden korkmaktadır. Ve bu korkuyladır ki, faşist bir kanunun beceriksiz savunuculuk görevini kamu oyu önünde mahkeme kararlarını, mantık biliminin kurallarını çiğneyerek yapmaktadır.

Yine de Türk-İş'e en iyidersi olayların bilincine kavuşmuş emekçi sınıf verecektir.

Aliağa rafinerisinde

(Baştarafı 1. nci Sayfada)

Genel Başkanın öldürülmesi grevci işçileri galeyana getirmiş ve hep birlikte başkanlarının öcünü alacaklarına dair and içmişlerdir. Sendika başkanı Giritlioğlunun Ankara'da kaldırılan cenazesinde de gerici ve Türk-İş'e bağlı işçiler olay çıkarmak istemişlerdir. Böylece, cinayetin ne maksatla işlendiği hususu bir anlamda anlaşılır olmuştur!

Başka türlü susturmaları mümkün olmayan devrimcileri kahpe kurşunlara hedef tutan zihniyet bu memleketin bilinçlenen emekçileri tarafından kökünden yokedilecektir. Devrimcilerin ölümle susturulamayacaklarını bilmeyecek kadar çileden çıkmış olan zaavlıların sonu herhalde hüsranla bitecektir.

Ören Bayan

(Baştarafı 1'de)

mı, yılda bir maaş tutarında ikramiye (işkolumuzda ilk defa) yıllık ücretli izin hakkı % 10, ikinci yıl ücretlere 2,5 TL. zam sağlanmış ayrıca da doğum, ölüm, vb. gibi yardımlar önemli miktara çıkarılmıştır.

Bunun dışında kanunî asgari ücretler sendikalı işçiler için 100 kuruş arttırılmıştır.

İşçilerin mutlak dayanışmaları ile imzalanan sözleşmenin üyelerimize hayırlı olmasını, diğer fabrikalardaki işçi kardeşlerimizin de bu dayanışmadan örnek almalarını temenni ederiz.

Sosyal sigorta

Baştarafı 1. de

[illegible] Bir [illegible] kanununa göre aylığı 7[illegible] TL ile [illegible] memurlar emekli [illegible] zaman 4000 TL. emekli aylığı [illegible] zaman sigortalı emekli aylığı [illegible] 2000 TL. [illegible] Bu aylığın aylığa eşitlik prensipiyle ayarlanır. Demokrat [illegible] Türkiye'de ayda 3500 TL. [illegible] fazla aylık alan sağ sigortalı var ki böyle bir teklif yapıyorsunuz?

Doğrusunu isterseniz ayda 3000 TL. den fazla aylık alan sigortalı birde bir tane yoktur. Yoktur amma, bu kadar az da olsa Sosyal Güvenlikte eşitlik sağlamak devletin görevi değilmidir?

Eski kanuna göre birkaç yer de görevli sigortalı emekçi her işyerindeki geliri için ayrı prim ödemekse, emekliye ayrıldığı zamanda ona göre aylık almakta idi. Yeni değişiklikler bu kazanılmış hakkı da ortadan kaldırdı. Böylesine bir hak sızlığa uğrayan sigortalı sayısı da yok denecek kadar azdır. Amma yapılan haksızlık büyük tür. Ya sigortalılar, çalışma hizmetinin bozukluğunun varattığı uzduraplar?

Sigortalı ilçe bağlı bulunduğu şubenin bölgeyle şubesine başvurur. Kendisine verilen belgeleri doldurup ilgili yerlere onaylattırdıktan sonra istenen diğer belgelerle birlikte kurum verir. Başvurduğu şubeye sigortalının durumu bildiği halde ilgili yerlerden bir kere daha sorulduktan sonra dosyası Genel Müdürlüğe gönderilir.

İstekte bulunulmuşsa bir kaç ay geçtikten sonra [illegible] 500. ile 1000. TL. arasında bir avans gönderilir.

Sigortalı aylık işlemlerinin bitmesiyle kısa zamanda varacağı gireceği zannedip içinde bekleme ye başlar. Günler haftalar, haftalar aylar kovalar haber yokturu. Aylar sonra [illegible] kayıtlarında vadesi sayılmada [illegible] bir varlığının duyulmaması için dosyasının yeniden şubesine gönderildiği anlaşılır. Bu varlık vade noksan hak nedeni ile dosyası Genel Müdürlük ile şubesi arasında mekik dokuyadursun, kendisine gönderilen en çok bir bin liranın hiçbir zaman hiçbir bir ağlının aklına gelmez. Emekli sigortalı her gün şubeyi aşındırdıktan başka [illegible] dosta avuç açarak borç almağa başlar. Bulabilirse borçlanarak kıt kanaat geçinmeye çalışır. Aylar sonra gelen [illegible] karşılamadığı için [illegible] çıkıklardan kaçınak zorunda kalır, onurunu kaybeder. Bu [illegible] aklınca kaçınılamaz [illegible] olur ki. Ayda 300 TL. ile geçinmeye daha doğrusu [illegible] ve tedavisini emekli [illegible] gelecegi daha da karanlık.

Her gün artan fiyatlar [illegible] hüsyon [illegible] ile ölçülen [illegible] karşısında hiç bir [illegible] yok. İşte emekçinin [illegible] sonu.

Halil Tunç

[illegible]

Sarı sendikacılık telaşta

[illegible]

ARZ-I HAL

[illegible]